

**ЗДРАВКО ПОПОВ
НАБЛЮДЕНИЯ ВЪРХУ
ПРЕПОДАВАТЕЛЯ**

chitanka.info

— Иван Тренчев.

Момчето приближава дъската както се приближава към скалпел. В погледа му е фиксирано смътното съзнание, че спрямо него е извършена възможната най-голяма подлост на този свят.

— Говорете по последния урок, Тренчев.

— Ние имаме за урок Пенчо Славейков.

Преподавателят трепва, но решава, че с известна резерва може да приеме смисъла на фразата.

— Нататък.

— Пенчо Славейков е един много велик български писател.

Преподавателят прави опит за коригиране на траекторията:

— Колко много?

— Той е много велик български писател.

Преподавателят не може да каже копче.

— Аха. Кое произведение разгледахме миналия път?

— Миналия път разгледахме произведението за лудия кадия, който...

Преподавателят допуска една логична възможност:

— Ти тук ли беше?

— Тук.

— Надявам се, че това променя нещата. Хайде, говори сега за стихотворението.

— Пенчо Славейков ни описва един стар кадия, който хем е седнал накриво...

Преподавателят не устоява на изкушението:

— Хем не пада.

— Хем не пада.

Преподавателят твърде заинтригувано премерва обекта си от гуменките до четиринулевата прическа.

— После.

— После дошло едно лудо младо и започнало да свири...

— Така, Дотук станаха двама луди.

— Двама... Ама кадията не е, той после.

— После го прихващат.

— После.

Преподавателят разбира, че и него започват да го прихващат.

— Последно, Тренчев. На какво е свирило момчето?

— То свирило на тамбу̀ра.

Преподавателят е окончателно прихванат:

— Тамбу̀ра си ти! Ако не тамбурище!... А то е свирило на тамбу̀ра. Повтори!

Момчето повтаря удивително точно.

Преподавателят трябва да потърси наистина последната възможност — общият успех на класа без друго е под три и тридесет и това е известно на директора, който не е очарован...

— И какво станало, когато то засвирило?

— Когато то засвирило, започнали да играят хоро всички.

— Кои „всички“?

Иванчо извърта очи към класа.

— Започнали да играят моми, момци, жетварки. Паламарки...

— Стомни, грънци... Тролейбуси! Марш на чина! Единица...

Преподавателят все пак идва отчасти на себе си и поглежда отново бележника си. Може би Пеевска, която е имала „добър“, при сегашната обстановка ще получи нещо повече и ще балансира донейде единицата на малоумника...

— Грета Пеевска.

Момичето идва повече от уверено — самата му походка е много близка разновидност на бодър танц.

— Говорете, Пеевска.

— Същото ли?

Преподавателят все още е под настроенятията от първата си среща:

— Ако кажете същото, ще трябва и да ви пиша същото. Направете анализ на произведението „Луд гидия“.

Момичето започва с темпото на шевна машина.

— В стихотворението „Луд гидия“ поетът ни възпява един характерен момент от бита на хората по онова време. Лудото младо момче, което в същото време е и гидия, е представител на будната наша музикална младеж по време на турското робство. Негов любим музикален инструмент е тамбурата, която то носи на своето бедро...

Преподавателят усеща особен, равномерен туптеж в черепа си, над лявото ухо, придружен с чувството, че ако се помръдне, ще придобие непоправими тикове на съответната лява буза. Той успява да си наложи да постои около минута в състоянието на сфинкс, без да слуша нищо... В този момент някъде към последния чин едно празно

шише от мастило рикошира на метър нагоре от познатата глава на Тренчев.

Преподавателят няма време за тези неща. Напоследък директорът се мръщи най-вече за успеха.

— След часа никой няма да излиза. Продължете, Пеевска.

— Не съм спряла, другарю Ламбрев... Цял ден играли снахите, невестите, дори бабите, а лудото младо не спряло. Поетът загрижено обръща внимание на големите щети, причинени от тази свирня: много „златно“ жито е изпотъпкано, реката отвлеча платната, зелникът е недопечен, и ред други. Общо взето, стихотворението е хипер... лизирано...

— болизирано!

— болизирано!

— Хиперболизирано!!!

— Разбира се... Дори кадията, въпреки напредналата за годините си възраст...

Преподавателят приема последната мисъл (за възрастта) като непочтен плесник върху собствения си предмет.

— Достатъчно!

— ... започва да играе на юнашките си нозе...

Преподавателят също се изправя на нозете си.

В погледа му сега има нещо съвсем, съвсем ново. Нещо като „Леката кавалерия“ на С. — именно такава нещо! Преподавателят скача като изхвърлен от трамплин нагоре — вертикално, без ни най-малко да огъва нозете си в коленете...

Той вече е върху стола. После върху катедрата. „Леката кавалерия“ преминава в елегантен, много елегантен шейк. Преподавателят е безподобен импровизатор на най-неподозирани фигури... Той запява — в малко разнежен, но удивително подходящ сантимент:

*Кадия стар съм, с дълъг стаж
жетварка млада е Мадлен,
а Архимед е наш адаш
по сто и двадесети член...*

Преподавателят спира поглед върху горния крив кюнец на печката.

— Не — прошепна той. — Няма сюжет.

Класът се е превърнал в лапидариум.

Преподавателят вдига тайнствено ръце:

*Ах, тоз ужасен Архимед
ухажва всеки час Мадлен,
а аз — кадия без късмет —
самотен слушам си Шопен.*

Ето това е — казва преподавателят, мило усмихнат на тишината, и продължава с някакъв тих рефрен из коридора.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.